

Határozatok Tára

JEAN RICHARD DE LA TOUR
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2021. május 20.¹

C-136/20. sz. ügy

LU
ellen folytatott
büntetőeljárás

(a Zalaegerszegi Járásbíróság [Magyarország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség – 2005/214/IB kerethatározat – Pénzbüntetések kölcsönös elismerése – Az 5. cikk (1) bekezdése – A »közúti közlekedés szabályait [sértő magatartással]« összefüggő jogsértés – A jogsértés tartalma – Olyan pénzbüntetés, amelyet a kibocsátó állam azon kötelezettség megszegése miatt szabott ki a gépjármű üzembentartójával szemben, hogy nevezze meg azt a vezetőt, aki a közúti közlekedési szabályok megsértésének elkövetésével gyanúsítható – A 7. cikk (1) bekezdése – Az elismerés és a végrehajtás megtagadásának okai – A jogsértés jogi minősítése tekintetében a végrehajtó állam által gyakorolt ellenőrzés terjedelme és módszerei”

I. Bevezetés

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretében annak pontosítását kéri a Bíróságtól, hogy valamely tagállam² hatáskörrel rendelkező hatósága mennyiben tagadhatja meg a valamely más tagállamban³ hozott, pénzbüntetés kiszabásáról szóló határozat elismerését és végrehajtását, amennyiben úgy ítéli meg, hogy az utóbbi államban elkövetett jogsértés nem szerepel azon jogsértések felsorolásában, amelyek vonatkozásában az uniós jogalkotó a 2005/214 kerethatározatban kizárta a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelését.

2. E kérelmet olyan pénzbüntetésnek a hatáskörrel rendelkező magyar hatóság általi elismerésével és végrehajtásával kapcsolatos eljárás keretében terjesztették elő, amelyet a hatáskörrel rendelkező osztrák hatóság szabott ki egy magyar állampolgárral, LU-vel szemben. E szankciót azért szabták ki, mert LU olyan gépjármű üzembentartójaként, amely a közúti közlekedési szabályok megsértésében volt érintett, nem tett eleget azon kötelezettségének, hogy nevezze meg azt a vezetőt, aki e jogsértés elkövetésével gyanúsítható. Amíg a hatáskörrel rendelkező osztrák hatóság úgy ítéli meg, hogy a megnevezéssel kapcsolatos kötelezettség megszegése olyan

¹ Eredeti nyelv: francia.

² A továbbiakban: végrehajtó állam, abban az értelemben, ahogyan az a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló, 2005. február 24-i 2005/214/IB tanácsi kerethatározat (HL 2005. L 76., 16. o.) 1. cikkének d) pontjában szerepel.

³ A továbbiakban: kibocsátó állam, abban az értelemben, ahogyan az a 2005/214 kerethatározat 1. cikkének c) pontjában szerepel.

jogsértésnek minősül, amely a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdése szerinti „olyan magatartás” körébe tartozik, „amely sérti a közúti közlekedés szabályait”, és amelynek vonatkozásában a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelése kizárt, addig a hatáskörrel rendelkező magyar hatóság a maga részéről azt állítja, hogy az említett jogsértést nem lehet ilyennek minősíteni.

3. A Zalaegerszegi Járásbíróság (Magyarország) által feltett kérdések lényegében azon mérlegelés terjedelmének és módszereinek meghatározására irányulnak, amelyet a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága akkor folytathat le, ha úgy ítéli meg, hogy a pénzbüntetés elismerése és végrehajtása iránti, a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága által hozzá intézett kérelem a 2005/214 kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdése szerinti jogsértés jogi minősítése tekintetében hibás. E kérdések alkalmat adnak a Bíróságnak arra is, hogy pontosítsa az uniós jogalkotó által e kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdésében használt „olyan magatartás, amely sérti a közúti közlekedés szabályait” fogalmat, tekintettel arra, hogy e jogsértést illetően az uniós jogban nincs semmilyen meghatározás, továbbá figyelembe véve azt a kontextust, hogy az Európai Unióban a közúti közlekedés szabályai egyáltalán nincsenek egységesítve.

4. A jelen indítványban javasolni fogom a Bíróságnak, hogy mondja ki: a 2005/214 kerethatározat 7. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága megtagadhatja valamely határozat elismerését és végrehajtását, amennyiben a jogsértés – ahogyan azt a kibocsátó állam joga meghatározza – nem tartozik azon jogsértés vagy jogsértéskategória körébe, amelyre a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága az e határozathoz mellékelt tanúsítványban e kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából utal. Ezt megelőzően ugyanakkor a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságának feladata, hogy lefolytassa az említett kerethatározat 7. cikkének (3) bekezdése szerinti konzultációs eljárást.

5. Javasolni fogom a Bíróságnak azt is, hogy mondja ki: a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdését akként kell értelmezni, hogy „a közúti közlekedés szabályait [sértő magatartással]” összefüggő jogsértés magában foglalja azt a magatartást, amelynek keretében valamely gépjármű üzembentartója megtagadja azon vezető megnevezését, aki a közúti közlekedési szabályok megsértésének elkövetésével gyanúsítható.

II. Jogi háttér

A. A 2005/214 kerethatározat

6. A 2005/214 kerethatározat (1), (2) és (4) preambulumbekkezdésének szövege a következő:

„(1) Az Európai Tanács 1999. október 15-én és 16-án Tamperében tartott ülésén elfogadta a kölcsönös elismerés elvét, amelynek az Európai Unión belül mind a polgári, mind a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés alapjává kell válnia.

(2) A kölcsönös elismerés elvét kell alkalmazni az igazságügyi és közigazgatási hatóságok által kiszabott pénzbüntetésekre, az ilyen büntetéseknél a büntetés kiszabása szerinti tagállamtól eltérő tagállamban való végrehajtásának megkönnyítése érdekében.

[...]

(4) E kerethatározatnak a közúti közlekedési szabályok megsértésével kapcsolatban kiszabott pénzbüntetésekre is ki kell terjednie.”

7. A 2005/214 kerethatározat 4. cikkének (1) és (2) bekezdése így rendelkezik:

„(1) Valamely határozat, az e cikkben előírt tanúsítvánnyal együtt, továbbítható azon tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak, amelyben az a természetes vagy jogi személy, akinek a terhére a határozatot hozták, vagyonnal vagy jövedelemmel rendelkeznek, ahol szokásos tartózkodási helye, illetve jogi személy esetében bejegyzett székhelye található.

(2) A tanúsítványt, amelynek minta-formanyomtatványa a mellékletben található, a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága aláírja, és igazolja, hogy a tanúsítvány tartalma a valóságnak megfelel.”

8. E kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdése és e cikk (3) bekezdése e kerethatározat alkalmazási körét illetően így rendelkezik:

„(1) Az alábbi, a kibocsátó államban büntetendő és a kibocsátó állam joga által meghatározott bűncselekmények esetében, e kerethatározat értelmében és a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelése nélkül, a határozatokat el kell ismerni és végre kell hajtani:

[...]

– olyan magatartás, amely sérti a közúti közlekedés szabályait, beleértve a vezetési- és pihenőidőre, valamint a veszélyes anyagokra vonatkozó rendelkezések megszegését,

[...]

(3) Az (1) bekezdésben fel nem sorolt bűncselekmények esetében a végrehajtó állam a határozat elismerését vagy végrehajtását ahhoz a feltételhez kötheti, hogy a határozat olyan magatartásra vonatkozzon, amely a végrehajtó állam joga szerint – a tényállási elemektől és a minősítéstől függetlenül – bűncselekménynek minősülne.”

9. A 2005/214 kerethatározat „A határozatok elismerése és végrehajtása” című 6. cikkének szövege a következő:

„A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságai minden további alaki követelmény nélkül elismerik a 4. cikkel összhangban részükre továbbított határozatot, és haladéktalanul megteszik a végrehajtáshoz szükséges valamennyi intézkedést, kivéve, ha a hatáskörrel rendelkező hatóság úgy dönt, hogy a 7. cikkben az elismerés, illetve a végrehajtás megtagadására vonatkozóan előírt okok valamelyikére hivatkozik.”

10. E kerethatározat „Az elismerés és a végrehajtás megtagadásának okai” című 7. cikke így rendelkezik:

„(1) A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságai megtagadhatják a határozat elismerését és végrehajtását, ha a 4. cikkben előírt tanúsítvány bemutatása nem történt meg, vagy a tanúsítvány hiányos, vagy nyilvánvalóan nem felel meg a határozatban foglaltaknak.

(2) A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága abban az esetben is megtagadhatja a határozat elismerését és végrehajtását, ha megállapítást nyer, hogy:

[...]

b) az 5. cikk (3) bekezdésében említett esetek valamelyikében a határozat olyan cselekményre vonatkozik, amely a végrehajtó állam joga szerint nem minősülne bűncselekménynek.

[...]

(3) Az (1) bekezdésben és a (2) bekezdés c) és g) pontjában említett esetekben a határozat elismerésének és végrehajtásának teljes vagy részleges megtagadására vonatkozó döntés meghozatala előtt, a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága megfelelő módon konzultál a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságával, és szükség esetén felkéri, hogy haladéktalanul küldjön meg számára minden szükséges információt.”

B. Az osztrák jog

11. Az 1967. június 23-i Kraftfahrgesetz (a gépjárművekről szóló szövetségi törvény)⁴ 103. §-a, amely a gépjármű üzembentartójának kötelezettségeiről szól, a (2) bekezdésében így rendelkezik:

„A hatóság információkat kérhet azzal a személlyel kapcsolatban, aki adott időpontban a forgalmi rendszám alapján meghatározott gépjárművet vezetett [...], illetve aki egy meghatározott időpont előtt meghatározott helyen utoljára állt meg. Ezeket az információkat, amelyeknek tartalmazniuk kell az érintett személy nevét és címét, az üzembentartónak [...] kell szolgáltatnia; ha ez a személy nem tudja ezeket az információkat megadni, meg kell jelölnie azt a személyt, aki ezekkel az információkkal szolgálhat, és ebben az esetben ez a személy köteles az információk megadására; az információ szolgáltatására köteles személy által megadott információk nem mentesítik a hatóságot ezen információk megvizsgálásától, ha ez az ügy körülményeire tekintettel szükségesnek bizonyul. Az információkat azonnal, írásbeli felszólítás esetén a közlést követő két héten belül kell bejelenteni [...].”

12. A KFG 1967 „[b]üntető rendelkezések[re]” vonatkozó 134. §-a (1) bekezdésének szövege a következő:

„Aki a jelen szövetségi törvényt megsérti [...], szabálysértést követ el, és 5000 euróig terjedő büntetés, behajthatatlanság esetén 6 hétig terjedő szabadságvesztés-büntetés szabható ki vele szemben. [...].”

III. Az alapeljárás, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések és a Bíróság előtti eljárás

13. A 2018. június 6-i határozattal⁵ – amely 2019. január 1-jén emelkedett jogerőre – a Bezirkshauptmannschaft Weiz (weizi elsőfokú közigazgatósági hatóság, Ausztria) LU magyar állampolgárral szemben 80 euró összegű pénzbüntetést szabott ki. E szankció kiszabására azért került sor, mert LU egy Magyarországon nyilvántartásba vett gépjármű üzembentartójaként az

⁴ BGBl. 267/1967., a továbbiakban: KFG 1967.

⁵ A továbbiakban: 2018. június 6-i határozat.

osztrák jogszabályokban előírt kéthetes határidőn belül nem tett eleget e közigazgatási hatóság azon felszólításának, hogy nevezze meg a gépjárművének azon vezetőjét, aki a közúti közlekedési szabályok megsértésének elkövetésével gyanúsítható.

14. A weizi elsőfokú közigazgatósági hatóság 2020. január 27-én, a 2005/214 kerethatározat alapján a 2018. június 6-i határozat elismerése és végrehajtása iránti kérelemmel fordult a kérdést előterjesztő bírósághoz – amely egyben a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága is –, továbbá mellékelte e kérelemhez az e kerethatározat 4. cikkében előírt tanúsítványt. A Bíróság rendelkezésére álló információkból kitűnik, hogy e tanúsítványban az LU által elkövetett jogsértést az említett kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdése szerinti „olyan magatartás[nak]” minősítették, „amely sérti a közúti közlekedés szabályait”. A kérdést előterjesztő bíróságnak ugyanakkor kétségei merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy teljesülnek-e az ahhoz szükséges feltételek, hogy a 2018. június 6-i határozatot e cikk alapján el lehessen ismerni és végre lehessen hajtani. Úgy véli, hogy az a minősítés, amelyet a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága a szóban forgó cselekmény tekintetében kialakított, az uniós jog „túlzottan kiterjesztő” értelmezését jelenti. Az LU terhére róható magatartás abból áll, hogy nem volt hajlandó eleget tenni a nemzeti hatóságok valamely felszólításának, és nem tartozhat azon magatartások körébe, amelyek vonatkozásában a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelése a 2005/214 kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdése értelmében kizárt.

15. E feltételek mellett a Zalaegerszegi Járásbíróság akként határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- « 1) Úgy kell-e értelmezni [a 2005/214 kerethatározat] 5. cikk[ének] (1) bekezdésében foglalt szabályt, hogy az ott felsorolt magatartásformák[nak] a kibocsátó [állam] általi megjelölése esetén a végrehajtó [állam] hatóság[á]nak semmilyen további mérlegelési lehetősége nincs a végrehajtás megtagadhatósága tekintetében, azt végre kell hajtania?
- 2) Amennyiben az előbbi kérdést nemmel lehet megválaszolni, úgy helyezkedhet-e a végrehajtó [állam] hatóság[a] arra az álláspontra, hogy a kibocsátó [állam] határozatában megjelölt magatartás nem felel meg a felsorolásban leírt magatartásnak?”

16. Írásbeli észrevételeket terjesztett elő a magyar, a cseh, a spanyol és az osztrák kormány, valamint az Európai Bizottság.

17. A Bíróság az előadó bíró egyetértésével úgy határozott, hogy a Bíróság eljárási szabályzata 61. cikkének (1) bekezdése alapján kérdéseket tesz fel, amelyekre ugyanezen felek a megállapított határidőn belül írásban válaszoltak.

IV. Elemzés

18. Előzetes döntéshozatalra előterjesztett két kérdésével, amelyeket együtt kell megvizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében annak pontosítását kéri a Bíróságtól, hogy a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága megtagadhatja-e, adott esetben pedig mennyiben tagadhatja meg valamely határozat elismerését és végrehajtását, ha úgy ítéli meg, hogy a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága az e határozathoz mellékelte tanúsítványban

tévesen hivatkozott a 2005/214 kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdése szerinti azon jogsértéskategóriák valamelyikére, amelyek vonatkozásában a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelése kizárt.

19. E kérdések azon nézetkülönbségből erednek, amely a kibocsátó állam és a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságai között áll fenn az „olyan magatartás, amely sérti a közúti közlekedés szabályait” e kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdése szerinti fogalmának értelmezését illetően.

20. A kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága azt az álláspontot képviseli, hogy e fogalom körébe tartozik az, ha valamely gépjármű üzemeltetője megszegi a vele szemben fennálló azon kötelezettséget, hogy nevezze meg azt a vezetőt, aki a közúti közlekedési szabályok megsértésének elkövetésével gyanúsítható. E kötelezettségzegés az osztrák jogban a közúti közlekedési szabályok megsértésének minősül. Ezzel szemben a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága úgy véli, hogy a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága „túlzottan kiterjesztő” módon értelmezi az uniós jogot, mivel az ilyen jogsértés nem tartozhat az említett fogalom körébe. E hatóság szerint tehát a 2018. június 6-i határozat nem tartozik a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének tárgyi hatálya alá, és az e kerethatározat 5. cikkének (3) bekezdése értelmében vett egyéb jogsértésre vonatkozik, vagyis e hatóság e határozat elismerését és végrehajtását ahhoz a feltételhez kötheti, hogy teljesüljön a cselekmény kettős büntethetőségével kapcsolatos kritérium.

21. E nézetkülönbség azzal a nagyon különleges kontextussal magyarázható, amelybe az alapügy illeszkedik. Az említett kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdésében felsorolt többi jogsértéstől eltérően ugyanis azt a jogsértést, amely „olyan magatartás[ra]” vonatkozik, „amely sérti a közúti közlekedés szabályait”, nem határozza meg az uniós jog, és az a tagállamok általi közös megközelítés tárgyát sem képezi.

22. A Bíróság elé terjesztett kérdések elemzése szempontjából első lépésben azokat a feltételeket fogom megvizsgálni, amelyek mellett a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága meggyőződhet arról, hogy a vizsgált jogsértés a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének tárgyi hatálya alá tartozik-e, adott esetben pedig megtagadhatja a vitatott határozat elismerését és végrehajtását. E kontextusban javasolom az e kerethatározat 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt rendelkezések vizsgálatát. E cikk ugyanis kifejezetten arra az esetre hivatkozik, amelyre álláspontom szerint a kérdést előterjesztő bíróság utal, és amelyben a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága úgy véli, hogy a vitatott határozathoz mellékelte azon tanúsítvány, amely megismétli az említett kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdésében szereplő 39 jogsértés felsorolását, nem felel meg a vitatott határozatban foglaltaknak.

23. Ezután, második lépésben azt fogom javasolni a Bíróságnak, hogy értelmezze az „olyan magatartás, amely sérti a közúti közlekedés szabályait” azon fogalmát, amely a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdésében szerepel.

A. A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága általi mérlegelés terjedelme

24. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez annak nemcsak a szövegét, hanem szöveggörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi.⁶

1. A 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének szövege

25. Előjáróban ki kell emelni, hogy a 2005/214 kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdése, amelyre a kérdést előterjesztő bíróság hivatkozik, nem ad támpontokat azon kérdés megválaszolásához, hogy a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága milyen jellegű mérlegelést folytathat le az arról való meggyőződés érdekében, hogy a jogsértés – ahogyan azt a kibocsátó állam joga meghatározza – e rendelkezés tárgyi hatálya alá tartozik-e, és nem minősül-e az e kerethatározat 5. cikkének (3) bekezdése értelmében vett egyéb jogsértésnek.

26. A 2005/214 kerethatározat 5. cikkének az a rendeltetése, mint azt a címe is jelzi, hogy meghatározza e kerethatározat alkalmazási körét. Az említett kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdésében az uniós jogalkotó felsorolja azokat a jogsértéseket, amelyek esetében a határozatokat a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelése nélkül el kell ismerni és végre kell hajtani, továbbá pontosítja, hogy e jogsértések meghatározásáról a kibocsátó állam joga rendelkezik.⁷ A Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében tehát a kibocsátó állam joga szabályozza a büntetőjogi felelősség elemeit, így többek között az alkalmazandó szankciót és az e szankcióval érintett személyt.⁸

27. A 2005/214 kerethatározat 5. cikkének (3) bekezdésében az uniós jogalkotó akként rendelkezik, hogy a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelését az e kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdése szerinti jogsértéseken kívüli egyéb jogsértések vonatkozásában lehet megkövetelni.

28. Nincs tehát kifejezetten megjelölve az, hogy a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága milyen jellegű mérlegelést folytathat le.

2. A 2005/214 kerethatározat rendszere és célkitűzései

29. A 2005/214 kerethatározat, különösen pedig a 7. cikkének (1) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezések rendszerének és célkitűzéseinek vizsgálata⁹ lehetővé teszi azon mérlegelés terjedelmének meghatározását, amelyet a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága annak ellenőrzése érdekében folytathat le, hogy a szóban forgó jogsértés – ahogyan azt a kibocsátó állam joga meghatározza – valóban az e kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdése szerinti jogsértéskategóriák valamelyikébe tartozik-e.

⁶ Lásd: 2020. március 3-i X ítélet (Európai elfogatóparancs – Kettős büntethetőség) (C-717/18, EU:C:2020:142, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat); 2021. március 10-i Staatliches Amt für Landwirtschaft und Umwelt Mittleres Mecklenburg ítélet (C-365/19, EU:C:2021:189, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁷ Lásd: 2020. március 4-i Bank BGŻ BNP Paribas ítélet (C-183/18, EU:C:2020:153, 44. pont).

⁸ Lásd: 2020. március 4-i Bank BGŻ BNP Paribas ítélet (C-183/18, EU:C:2020:153, 44. pont).

⁹ Lásd: 2020. március 3-i X ítélet (Európai elfogatóparancs – Kettős büntethetőség) (C-717/18, EU:C:2020:142, 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30. Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a 2005/214 kerethatározatnak az a célja, hogy hatékony mechanizmust hozzon létre az e kerethatározat 5. cikkében felsorolt jogsértések valamelyikének elkövetése miatt valamely természetes személlyel vagy jogi személlyel szemben jogerősen pénzbüntetést kiszabó határozatok határokon átnyúló elismerésére és végrehajtására.¹⁰ E kerethatározat – anélkül, hogy a tagállamok büntetőjogi jogszabályainak harmonizációját megteremtené – arra irányul, hogy a kölcsönös elismerés elvének segítségével garantálja a pénzbüntetések végrehajtását az egyes tagállamokban.¹¹

31. Ennek az elvnek mind a polgári, mind a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés „alapjává kell válnia”,¹² a 2005/214 kerethatározat 6. cikke értelmében pedig magában foglalja, hogy a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága főszabály szerint köteles haladéktalanul és minden további alaki követelmény nélkül megtenni az olyan határozat elismeréséhez szükséges minden intézkedést, amelyet e kerethatározat „4. [cikkével] összhangban [...] továbbított[ak]”, kivéve ha e hatóság „úgy dönt, hogy [az említett kerethatározat] 7. cikk[é]ben az elismerés, illetve a végrehajtás megtagadására vonatkozóan előírt okok valamelyikére hivatkozik”.

32. Kiemelem, hogy a kölcsönös elismerés elvének érvényesítése megköveteli a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságától, hogy a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságával olyan határozatot közöljön, amely megfelel a 2005/214 kerethatározat 4. cikkében megállapított követelményeknek, a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságától pedig azt, hogy e kerethatározat 7. cikke alapján konzultációs eljárást indítson, mielőtt az elismerés vagy a végrehajtás megtagadásának valamely okára hivatkozna.

a) A 2005/214 kerethatározat 4. cikkében megállapított követelmények tiszteletben tartását illetően a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága által lefolytatott mérlegelés

33. A 2005/214 kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságának tanúsítványt kell mellékelnie a határozatához. E tanúsítvány egy formanyomtatvány, amely e kerethatározat mellékletében szerepel. Különböző rovatokat tartalmaz, amelyeket e hatóságnak ki kell töltenie. E rovatok lehetővé teszik e hatóság számára, hogy megadja a minimális alaki felvilágosításokat többek között a következőkkel kapcsolatban: a kibocsátó állam azon hatósága, amely meghozta a határozatot, továbbá ugyanezen állam azon hatósága, amely e határozat végrehajtására hatáskörrel rendelkezik; a pénzbüntetéssel sújtott természetes vagy jogi személy, valamint információk a határozat jellegével és az elkövetett bűncselekménnyel kapcsolatban.

34. Az általam lefolytatott elemzés szempontjából az említett tanúsítványon belül különösen a g) rovat 2-4. pontjában megkövetelt információkra kell utalni, amely rovat „A pénzbüntetést kiszabó határozat” címet viseli.

35. A 2005/214 kerethatározat mellékletében szereplő tanúsítvány g) rovatának 2. pontja értelmében a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága köteles egyrészt ismertetni a jogsértés elkövetésével kapcsolatos tények összefoglalását és a körülményeket, ideértve az

¹⁰ Lásd a 2005/214 kerethatározat 1. és 6. cikkét, továbbá (1) és (2) preambulumbekkezdését, valamint a 2020. március 4-i Bank BGZ BNP Paribas ítéletet (C-183/18, EU:C:2020:153, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

¹¹ Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy mind a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elve, mind pedig a köztük fennálló kölcsönös bizalom alapuló kölcsönös elismerés elve alapvető jelentőséggel bír az uniós jogban, mivel lehetővé teszik egy belső határok nélküli térség létrehozását és fenntartását (lásd: 2019. január 10-i ET ítélet [C-97/18, EU:C:2019:7, 17. pont]).

¹² Lásd a 2005/214 kerethatározat (1) preambulumbekkezdését.

elkövetés idejét és helyét is, másrészt pedig megjelölni a jogsértés jellegét és jogi minősítését, valamint a határozat alapjául szolgáló törvényi rendelkezést vagy törvénykönyvet, amely határozat szövegét mellékelni kell e tanúsítványhoz.¹³

36. E rovat 3. pontja a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének tárgyi hatálya alá tartozó jogsértésekkel kapcsolatos. A kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságának ugyanis a megfelelő négyzet(ek) megjelölésével meg kell erősítenie, hogy a jogsértés – ahogyan azt e hatóság nemzeti joga meghatározza – az e cikkben összeállított felsorolásban szereplő jogsértések valamelyikének „felel-e meg”.¹⁴ Az uniós jogalkotó e kontextusban megismétli az e kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdésében szereplő 39 jogsértés felsorolását.

37. Az említett rovat 4. cikke ezzel szemben azokra az egyéb jogsértésekre vonatkozik, amelyek nem szerepelnek az uniós jogalkotó által az említett kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdésében összeállított felsorolásban, és amelyekről a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága köteles pontos leírást adni.

38. A 2005/214 kerethatározat 4. cikkének (2) bekezdése értelmében a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságainak a tanúsítványt alá kell írniuk, és igazolniuk kell, hogy a tanúsítvány tartalma a valóságnak megfelel.

39. A szóban forgó jogsértés leírását illetően e merev és szigorú megközelítésnek alá kell támasztania a kölcsönös bizalmat, különösen a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének kontextusában, ahol e bizalom egyes különösen súlyos jogsértések vonatkozásában kizárja a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelését. Azoknak az információknak, amelyeket az e kerethatározat 4. cikkében előírt tanúsítvány tartalmaz, lehetővé kell tenniük a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága számára, hogy a határozat vonatkozásában olyan mérlegelést folytasson le, amely biztosítja e határozat megfelelő végrehajtását, különösen pedig az arról való meggyőződést, hogy e határozatot valamely hatáskörrel rendelkező hatóság fogadta el, és az az említett kerethatározat alkalmazási körébe tartozik. A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága e kontextusban jogosult arra, hogy a vele közölt információkra tekintettel ellenőrizze, hogy a szóban forgó határozat vajon a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének tárgyi hatálya alá tartozik – vagyis a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelése kizárt –, vagy pedig e kerethatározat 5. cikke (3) bekezdésének hatálya alá tartozik. Ugyanakkor olyan korlátozott mérlegelésről van szó, amellyel együtt adott esetben konzultálni kell a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságával.

40. Ha a tanúsítványt mellékelik, továbbá ha az teljeskörűen ki van töltve és megfelel a határozatnak, a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága a 2005/214 kerethatározat 6. cikke értelmében köteles e határozatot minden további alaki követelmény nélkül elismerni és végrehajtani, és köteles haladéktalanul megtenni a végrehajtáshoz szükséges valamennyi intézkedést. A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága így azon tanúsítványból kiindulva ismeri el az említett határozatot, amelyet a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága továbbított, és amely igazolja e határozat szabályszerűségét és végrehajthatóságát.

¹³ Lásd a tanúsítvány k) rovatát.

¹⁴ Abban az esetben, ha a jogsértés a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harminckilencedik francia bekezdésében megjelölt jogsértéskategóriába tartozik („az EK-Szerződés alapján vagy az EU-Szerződés VI. címe alapján elfogadott jogi aktusokból eredő kötelezettségek végrehajtása céljából a kibocsátó állam által megállapított bűncselekmények”), amely különösen tág kategóriát jelent, az uniós jogalkotó kéri, hogy a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága tüntesse fel a Szerződés alapján elfogadott azon jogi aktus pontos rendelkezéseit, amellyel a jogsértés kapcsolatos.

41. Ezzel szemben, ha a tanúsítványt nem mellékelik, vagy ha az hiányosan van kitöltve, vagy „nyilvánvalóan nem felel meg a határozatban foglaltaknak”, a 2005/214 kerethatározat 7. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága ekkor megtagadhatja a határozat elismerését és végrehajtását.¹⁵

42. Egyrészt, e rendelkezés szövegéből kitűnik, hogy a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságának kell mérlegelnie, hogy a tanúsítvány megfelel-e a 2005/214 kerethatározatban megállapított követelményeknek, és neki kell alkalmaznia az e tanúsítvány esetleges szabálytalanságából eredő következményeket. Ezzel kapcsolatban az uniós jogalkotó e hatóságra bízta annak eldöntését, hogy a tanúsítvánnyal kapcsolatban felmerülő hiányosságok ellenére megtagadja-e vagy sem a határozat elismerését vagy végrehajtását.

43. Másrészt, az uniós jogalkotó által a 2005/214 kerethatározat 7. cikkének (1) bekezdésében említett hiányosságok azokra az esetekre vonatkoznak, amelyekben a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága nem tett eleget az e kerethatározat 4. cikke értelmében őt terhelő kötelezettségeknek azáltal, hogy elmulasztotta csatolni a tanúsítványt, azt nem töltötte ki, vagy olyan tanúsítványt mellékel, amely „nyilvánvalóan” nem felel meg a határozatban foglaltaknak. Az említett kerethatározat 7. cikkének (1) bekezdésében a „nyilvánvalóan” határozószó használata véleményem szerint az uniós jogalkotó azon szándékát bizonyítja, hogy a határozat elismerése és végrehajtása megtagadásának okát a tanúsítvánnyal kapcsolatos nyilvánvaló hiba fennállására korlátozza, mindezt pedig azon bizalomból kiindulva, amelyet a kibocsátó állam és a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságainak egymással szemben kölcsönösen tanúsítaniuk kell, de figyelembe véve az általa bevezetni kívánt mechanizmus hatékonyságával, gyorsaságával és egyszerűségével kapcsolatos követelményeket is.

44. Az uniós jogalkotó által kiemelt utolsó eset álláspontom szerint olyan helyzetre vonatkozik, amelyet az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés is említ, vagyis amikor a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága úgy véli, hogy a szóban forgó jogsértés – ahogyan azt a kibocsátó állam joga meghatározza – nem felel meg annak a jogsértésnek, amelyre a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából hivatkozik. Más szavakkal, amikor a jogsértés jogi minősítése téves.

45. E korlátozott mérlegelésnek véleményem szerint lehetővé kell tennie a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága számára, hogy a közölt információk alapján ellenőrizhesse, hogy a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága nem úgy kéri-e valamely határozatnak a 2005/214 kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdése alapján történő elismerését és végrehajtását, hogy a közben a szóban forgó jogsértés – ahogyan azt a kibocsátó állam joga meghatározza – *nyilvánvalóan* nem tartozik azon jogsértések körébe, amelyek vonatkozásában az uniós jogalkotó kizárja a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelését, és ezzel szemben az e cikk (3) bekezdése szerinti egyéb jogsértésnek minősül. Mindenekelőtt arról van szó, hogy a jogsértés helyes jogi minősítésének biztosításával garantálva legyen e kerethatározat 5. cikke tárgyi hatályának tiszteletben tartása, különben fennállna annak kockázata, hogy sérülne a kölcsönös bizalom, ezáltal pedig nem lehetne elérni az említett kerethatározat által kitűzött célt.

¹⁵ A 2001. szeptember 12-i azon dokumentum, amely „Az Egyesült Királyság, a Francia Köztársaság és a Svéd Királyság arra irányuló javaslata, hogy a Tanács fogadjon el kerethatározatot a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre történő alkalmazásával kapcsolatban” címet viseli (HL 2001. C 278., 4. o.), a 4. cikkének (1) bekezdésében így rendelkezett: „[a] végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága akként határozhat, hogy nem hajtja végre a határozatot, ha a 2. cikkben előírt tanúsítványt nem mellékelik, vagy ha az e tanúsítványban feltüntetett adatok hiányosak, vagy nyilvánvalóan pontatlanok.”

46. A 2005/214 kerethatározat mellékletében szereplő tanúsítvány g) rovatának 2. és 3. pontja lehetővé teszi az említett mérlegelés lefolytatását, hiszen e rovatban e kerethatározat 5. cikkének alkalmazása céljából részletekkel kell szolgálni a jogsértésről. Emlékeztetek ugyanis arra, hogy e 2. pont kifejezetten megköveteli, hogy közöljenek információkat azokról a bűncselekményekről, amelyekre a szankció vonatkozik, továbbá ismertessék azokat a körülményeket, amelyek mellett a bűncselekményt vagy bűncselekményeket elkövették, valamint tüntessék fel „[a] bűncselekmény(ek) jelleg[ét] és jogi minősítés[ét], valamint a határozat alapjául szolgáló törvényi rendelkezések[et]/törvénykönyv[et]”.

47. A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága által lefolytatandó mérlegelést még inkább megkönnyíti, ha a pénzbüntetés kiszabása alapjául szolgáló jogsértés olyan konkrét magatartásnak felel meg, amelyet az összes nemzeti jogrendszer büntetni rendel, mint például a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének huszonnyolcadik francia bekezdésében említett erőszakos közöszlés, vagy ha olyan jogsértésnek vagy jogsértéskategóriának felel meg, amelyet az uniós jogban minimumszabályok útján határoznak meg, vagy amely a tagállamok általi közös megközelítés tárgyát képezi.

48. E tekintetben ki kell emelni, hogy a 2005/214 kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdésében említett azon jogsértések, amelyek esetében a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelése nélkül helye van a határozat elismerésének és végrehajtásának, elvileg a bűnözés legfőbb formáit jelenítik meg. Így e jogsértések legtöbbje az uniós jogban is harmonizáció tárgyát képezte. Ez a helyzet például a „bűnszervezetben” való részvétellel, amelyet a 2008/841/IB kerethatározat¹⁶ 1. cikke határoz meg; a terrorista bűncselekményekkel, amelyeket az (EU) 2017/541 irányelv¹⁷ 3. cikke határoz meg; az „emberkereskedelemmel”, amelyet a 2011/36/EU irányelv¹⁸ 2. cikke határoz meg; a „gyermekpornográfiával” és a szexuális bántalmazással kapcsolatos bűncselekményekkel, amelyeket a 2011/93/UE irányelv¹⁹ 2. és 3. cikke határoz meg; a „kábitószeres és a pszichotróp anyagok kereskedelmével”, amelyet a 2004/757/IB kerethatározat²⁰ 2. cikke határoz meg; a „csalással”, amelyet az (EU) 2017/1371 irányelv²¹ 3. cikke határoz meg; a „jogellenes beutazáshoz és tartózkodáshoz történő segítségnyújtással”, amelyet a 2002/90/EK irányelv²² 1. cikke határoz meg; a „környezet elleni bűncselekményekkel”, amelyeket a 2008/99/EK irányelv²³ 3. cikke határoz meg, vagy akár a „kulturális javak kereskedelmével”.²⁴

¹⁶ A szervezett bűnözés elleni küzdelemről szóló, 2008. október 24-i tanácsi kerethatározat (HL 2008. L 300., 42. o.).

¹⁷ A terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról szóló, 2017. március 15-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2017. L 88., 6. o.).

¹⁸ Az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. április 5-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 101., 1. o.).

¹⁹ A gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. december 13-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 335., 1. o.; helyesbítés: HL 2011. L 18., 7. o.).

²⁰ A tiltott kábítószer-kereskedelem területén a bűncselekmények tényállási elemeire és a büntetésekre vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló, 2004. október 25-i tanácsi kerethatározat (HL 2004. L 335., 8. o.).

²¹ Az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2017. július 5-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2017. L 198., 29. o.).

²² A jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás meghatározásáról szóló, 2002. november 28-i tanácsi irányelv (HL 2002. L 328., 17. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 64. o.). Lásd továbbá a jogellenes be- és átutazáshoz, valamint a jogellenes tartózkodáshoz történő segítségnyújtás elleni küzdelem büntetőjogi keretének megerősítéséről szóló, 2002. november 28-i 2002/946/IB tanácsi kerethatározatot (HL 2002. L 328., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 61. o.).

²³ A környezet büntetőjog általi védelméről szóló, 2008. november 19-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2008. L 328., 28. o.). Lásd továbbá a hajók által okozott szennyezésre vonatkozó jogszabályok végrehajtásához szükséges büntetőjogi keret megerősítéséről szóló, 2005. július 12-i 2005/667/IB tanácsi kerethatározatot (HL 2005. L 255., 164. o.; helyesbítés: HL 2005. L 258., 8. o.).

²⁴ Lásd a kulturális javak behozataláról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot (COM(2017) 375 final).

49. Ezen esetekben a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága könnyebben és gyorsabban eldöntheti, hogy a jogsértés, ahogyan az a tényállásban megnyilvánul, és ahogyan azt a kibocsátó állam jogszabályai – amelyek szövegét mellékelni kell a határozathoz – meghatározzák, megfelel-e azon jogsértésnek vagy jogsértés-kategóriának, amelyre a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából utal, vagy az e kerethatározat 5. cikkének (3) bekezdése szerinti eset körébe tartozó egyéb jogsértésnek felel meg.

50. Ezzel szemben e mérlegelés – még ha az korlátozott is – érzékenyebbnek bizonyulhat akkor, ha az a jogsértés vagy jogsértés-kategória, amelyre a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága utal, az uniós jogban nincs meghatározva. Mint azt jeleztem, a jelen ügy ezt az esetet szemlélteti.

51. Ilyen körülmények között úgy gondolom, hogy a 2005/214 kerethatározat 7. cikkének (3) bekezdése szerinti konzultációs kötelezettség kiváltképp értelmet nyer.

b) A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága által a 2005/214 kerethatározat 7. cikkének (3) bekezdése alapján kezdeményezett konzultációs eljárás

52. A 2005/214 kerethatározat 7. cikkének (3) bekezdése alapján többek között abban az esetben, ha a tanúsítványt nem mellékelik, vagy ha az hiányosan van kitöltve, vagy nyilvánvalóan nem felel meg a határozatban foglaltaknak, a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága köteles konzultálni a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságával. Ezt az eljárást az összes megfelelő eszközzel meg kell indítania, és haladéktalanul kérnie kell az összes szükséges információt, mielőtt akként határozna, hogy e határozatot nem ismeri el és nem hajtja végre.²⁵ Az uniós jogalkotó így arról a szándékáról tesz tanúbizonyságot, hogy e hatóságok között olyan konstruktív párbeszédet hozzon létre, amely lehetővé teszi a határozathoz mellékelte tanúsítványt érintő hibák kijavítását. Úgy gondolom, hogy a jelenlegihez hasonló esetben e párbeszédnek lehetővé kell tennie a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága számára akár azt, hogy kijavítsa azt a rovatot, amelyre tévesen hivatkozott, akár pedig azt, hogy olyan további felvilágosításokat közöljön, amelyek lehetővé teszik a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága számára, hogy jobban mérlegelhesse, hogy a jogsértés – ahogyan azt a kibocsátó állam joga meghatározza – azon rovatba tartozik-e, amelyre a határozathoz mellékelte tanúsítvány hivatkozik.

53. A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága kizárólag ezen előzetes konzultációt követően jogosult arra, hogy a 2005/214 kerethatározat 7. cikkének (1) bekezdése alapján szabadon mérlegelje, hogy a vele közölt határozatot el kell-e ismernie, vagy sem.

54. E körülmények összességére tekintettel következőképpen azt javaslom, hogy a Bíróság mondja ki: a 2005/214 kerethatározat 7. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága megtagadhatja valamely határozat elismerését és végrehajtását, amennyiben a jogsértés – ahogyan azt a kibocsátó állam joga meghatározza – nem tartozik azon jogsértés vagy jogsértéskategória körébe, amelyre a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága az e határozathoz mellékelte tanúsítványban e kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából utal. A végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága csak annyiban tagadhatja meg az említett határozat elismerését és

²⁵ Lásd e tekintetben: 2019. december 5-i Centraal Justitieel Incassobureau ítélet (Pénzbüntetések elismerése és végrehajtása) (C-671/18, EU:C:2019:1054, 44. pont).

végrehajtását, amennyiben az említett kerethatározat 7. cikkének (3) bekezdése alapján előzetesen lefolytatott konzultációs eljárás nem tette lehetővé az ugyanezen határozatot érintő hiba kijavítását.

B. A 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdése szerinti „olyan magatartás, amely sérti a közúti közlekedés szabályait” fogalmának értelmezése

55. Emlékeztetek arra, hogy a Bírósághoz intézett kérdések abból a nézetkülönbségből erednek, amely a kibocsátó állam és a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságai között áll fenn az „olyan magatartás, amely sérti a közúti közlekedés szabályait” e kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdése szerinti azon fogalmának értelmezését illetően, amelynek vonatkozásában a cselekmény kettős büntethetőségének mérlegelése kizárt.

56. Mivel e jogsértést nem határozta meg a másodlagos uniós jog,²⁶ alapvetőnek tűnik számomra, hogy a Bíróság ragadja meg ezt az alkalmat arra, hogy értelmezze az uniós jogalkotó által használt megfogalmazást, ami lehetővé teszi majd a kérdést előterjesztő bíróság számára annak meghatározását, hogy a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága mérlegelési hibát követett-e el.

57. Ez az ügy valójában azokat az aggodalmakat szemlélteti, amelyeknek az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság az európai országúti kódexszel és járműnyilvántartással kapcsolatos munkák során már nagyon korán hangot adott.²⁷ E bizottság kiemelte, hogy „[a 2005/214 kerethatározat] [...] intézkedéseket tartalmaz és követel meg a közúti forgalomra vonatkozó szabályok Európa-szerte való egységesítése érdekében”,²⁸ ez az egységesítés pedig azért szükséges, „hogy elkerüljük azt a helyzetet, hogy egy bizonyos cselekmény vétségnek számít az egyik tagállamban, míg a másikban nem”.²⁹ Így a tagállamok az észrevételeikben eltérő álláspontot képviselnek az uniós jogalkotó által a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdésében használt fogalom értelmezését illetően. Jóllehet a magyar és a cseh kormány lényegében azt állítja, hogy a „gépjárművet vezető személy megnevezésének elmulasztása” jogsértés nem szerepel azon jogsértések között, amelyekre e cikk utal, a spanyol és az osztrák kormány, valamint a Bizottság ezzel szemben úgy véli, hogy az alapeljárásban alkalmazandóhoz hasonló jogszabály az említett cikk értelmében vett „közúti közlekedési szabályok” körébe tartozik.

²⁶ Az uniós jog jelenlegi állása szerint a közúti közlekedéssel kapcsolatos szabályozásnak valójában csak bizonyos vonatkozásait harmonizálta az uniós jog: a vezetői engedélyeket (a vezetői engedélyekről szóló, 2006. december 20-i 2006/126/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [HL 2006. L 403., 18. o.]), a biztonsági öv használatát (a 2003. április 8-i 2003/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel [HL 2003. L 115., 63. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 7. kötet, 277. o.] módosított, a 3,5 tonnánál könnyebb járművekben a biztonsági öv kötelező használatára vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1991. december 16-i 91/671/EGK tanácsi irányelv [HL 1991. L 373., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 353. o.]), a közúti fuvarozók munkaidejének szervezését (a közúti fuvarozásban utazó tevékenységet végző személyek munkaidejének szervezéséről szóló, 2002. március 11-i 2002/15/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv [HL 2002. L 80., 35. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 224. o.]), valamint a közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos jogsértésekre vonatkozó információk cseréjét (a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértésekre vonatkozó információk határokon átnyúló cseréjének elősegítéséről szóló, 2015. március 11-i (EU) 2015/413 európai parlamenti és tanácsi irányelv [HL 2015. L 68., 9. o.]).

²⁷ Lásd az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2004. január 29-i, az „Európai országúti kódex[ről] és járműnyilvántartás[ról]” szóló véleményét (HL 2005. C 157., 34. o.), a továbbiakban: az EGSZB-nek az európai országúti kódexről szóló véleménye.

²⁸ Lásd az EGSZB-nek az európai országúti kódexről szóló véleményét (5.3. pont, a) alpont).

²⁹ Lásd az EGSZB-nek az európai országúti kódexről szóló véleményét (6.7. pont).

1. A 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdése harmincharmadik francia bekezdésének szövege és az a rendszer, amelybe e rendelkezés illeszkedik

58. Mindjárt az elején ki kell emelni, hogy a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdése harmincharmadik francia bekezdésének különböző nyelvi változatai között eltérések állnak fenn.

59. Amíg ugyanis e cikk francia nyelvi változatában az uniós jogalkotó „olyan magatartás[ra]” utal, „amely sérti a közúti közlekedés szabályait” [„conduite contraire aux normes qui règlent la circulation routière”],³⁰ addig a szlovén nyelvi változat „a közúti biztonság szabályait sértő magatartást”³¹ („ravnanja, ki so v nasprotju s predpisi o varnosti v prometu”) említ, miközben az olasz („infrazioni al codice della strada”) és a lengyel („naruszenie przepisów ruchu drogowego”) nyelvi változat az „országúti kódex” megsértéseire utal.³²

60. Megállapítom először is, hogy a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdése harmincharmadik francia bekezdése nyelvi változatainak legtöbbje a francia nyelvi változatnak felel meg, eltekintve a szlovén nyelvi változattól, amely egyedül a közúti biztonság szabályait említi, valamint az olasz és a lengyel nyelvi változattól, amelyek egyedül az országúti kódex megsértéseire utalnak. Így a spanyol („conducta contraria a la legislación de tráfico”), a német („gegen die den Straßenverkehr regelnden Vorschriften verstößende Verhaltensweise”), a görög („symperiforá pou paraviázei kanonismoús odikís kykloforías”), az angol („conduct which infringes road traffic regulations”), a litván („elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles”), a magyar („olyan magatartás, amely sérti a közúti közlekedés szabályait”), vagy akár a szlovák („správanie porušujúce pravidlá cestnej premávky”) nyelvi változat a közúti közlekedés szabályait vagy szabályzatait sértő magatartásokra utal.

61. Másodszor kiemelem, hogy a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdése harmincharmadik francia bekezdésének francia nyelvi változata a közúti közlekedési szabályok megsértésével kapcsolatos eljárásokban folytatandó együttműködésről és az ilyen bűncselekmények miatt kiszabott pénzbírságok és pénzbüntetések végrehajtásáról szóló, a végrehajtó bizottság 1999. április 28-i határozatával³³ jóváhagyott azon megállapodás 1. cikkében használt megfogalmazásból ered, amelyet a schengeni vívmányokba integráltak.³⁴

62. E megállapodás 1. cikk[ének francia nyelvi változata] akként határozza meg „[a] közúti közlekedési szabályok megsértés[ét]” [„{i}nfraction routière”], hogy az „*olyan magatartás, amely a közúti közlekedés szabályainak megszegésével jár, és amely bűncselekménynek vagy szabálysértésnek minősül, ideértve a vezetési és pihenőidőre vonatkozó szabályok, továbbá a veszélyes áruk szállítására vonatkozó szabályok megszegését*” [„{c}onduite contraire aux normes qui règlent la circulation routière considérée comme une infraction pénale ou administrative, y compris les infractions aux dispositions en matière de temps de conduite et de repos et aux dispositions relatives au transport de marchandises dangereuses”].³⁵ Az olasz, a lengyel és a

³⁰ Kiemelés tőlem.

³¹ Kiemelés tőlem.

³² A 2005/214 kerethatározat mellékletében szereplő tanúsítvány g) rovata 3. pontjának francia nyelvi változata szintén „az országúti kódexet sértő magatartásra” [„conduite contraire au code de la route”] utal.

³³ HL 2000. L 239., 428. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 2. kötet, 390. o.

³⁴ Lásd e tekintetben: Jekewitz, J.: „L’initiative de la République fédérale d’Allemagne relative à la coopération dans le cadre des procédures relatives aux infractions routières et à l’exécution des sanctions pécuniaires y relatives”, *La reconnaissance mutuelle des décisions judiciaires pénales dans l’Union européenne*, Éditions de l’Université de Bruxelles, Brüsszel, 2001, 133-139. o., különösen 137. o.

³⁵ Kiemelés tőlem.

szlovén változat nem különbözik az említett megállapodás 1. cikkének egyéb nyelvi változataitól, és a közúti közlekedési szabályok megsértését olyan cselekményként vagy magatartásként határozza meg, amely ellentétes a közúti közlekedést szabályozó előírásokkal.³⁶

63. A fentiekből arra következtettek, hogy amikor az uniós jogalkotó a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdésében az „olyan magatartás, amely sérti a közúti közlekedés szabályait” fogalmat használta, a „közúti közlekedési szabályok megsértésére” szándékozott utalni.

64. Másfelől ezt megerősíti a 2005/214 kerethatározat (4) preambulumbekzdésének szövege, amelyben a jogalkotó kijelenti, hogy e kerethatározatnak „a közúti közlekedési szabályok megsértésével kapcsolatban kiszabott pénzbüntetésekre is ki kell terjednie”.³⁷

65. Nem osztom tehát a magyar kormány által az észrevételeiben kifejtett azon álláspontot, amely szerint a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdésében említett magatartásokat lényegében azokra a magatartásokra kell korlátozni, amelyek a közúti közlekedés biztonságát veszélyeztetik. Az a megfogalmazás, amely mind e cikkben, mind pedig e kerethatározat (4) preambulumbekzdésében szerepel, egyértelműen bizonyítja az uniós jogalkotó azon szándékát, hogy az említett cikk tárgyi hatályát ne korlátozza csupán a közúti közlekedés biztonságával kapcsolatos szabályok vagy előírások megsértésére, mint ahogy az a 2015/413 irányelv keretében történt, hanem inkább terjessze ki e hatályt az összes olyan szabályra, amelyek a közúti közlekedésre vonatkoznak, függetlenül azon jogforrások jellegétől, amelyekben e szabályokat megfogalmazták.

66. E megfogalmazás lehetővé teszi, hogy figyelembe vegyék azon nemzeti jogszabályok mind alaki, mind pedig érdemi szempontból heterogén jellegét, amelyek az Unióban a közúti közlekedésre vonatkoznak.

67. Ami az alaki szempontokat illeti, a közúti közlekedésre vonatkozó szabályokat nem feltétlenül gyűjtik össze egy konkrét kódexben, mint például az országúti kódex,³⁸ hanem különböző törvényi és rendeleti szintű jogforrásokban is írásba foglalhatják azokat, mint ahogyan például Németországban történt.³⁹

³⁶ Az olasz nyelvi változatban az „[a]tto contrario alle norme che regolano la circolazione stradale”, a lengyel nyelvi változatban a „[z]achowanie naruszające przepisy o ruchu drogowym”, a szlovén nyelvi változatban pedig a „vedenje, s katerim se krši prometne prepise” szerepel.

³⁷ Kiemelés tőlem.

³⁸ Belgiumban e szabályozás nem jelenik meg kódex formájában, viszont azt meghatározza a legutóbb a 2021. január 15-i flamand kormányrendelettel (Moniteur belge, 2021. február 4., 8401. o.) módosított, a közúti közlekedés rendjének és a közutak használatának átfogó szabályozásáról szóló, 1975. december 1-jei királyi rendelet (Moniteur belge, 1975. december 9., 15627. o.).

³⁹ A közúti közlekedéssel kapcsolatos szabályozást Németországban több jogszabály határozza meg, így többek között a következők: a legutóbb a 2020. november 26-i törvénnyel (BGBl. 2020 I, 2575. o.) módosított, 1909. május 3-i Straßenverkehrsgesetz (a közúti közlekedésről szóló törvény) 2003. március 5-én kihirdetett változata (BGBl. 2003 I, 310. o., helyesbítés: 919. o.), továbbá a legutóbb a 2020. december 18-i rendelettel (BGBl. 2020 I, 3047. o.) módosított, 2013. március 6-i Straßenverkehrs-Ordnung (a közúti közlekedésről szóló rendelet) (BGBl. 2013 I, 367. o.), amelyek a közúti közlekedés alapvető szabályait tartalmazzák; valamint a legutóbb a 2020. december 3-i törvénnyel (BGBl. 2020 I, 2694. o.) módosított, 1961. március 21-i Personenbeförderungsgesetz (a személyszállításról szóló törvény) 1990. augusztus 8-án kihirdetett változata (BGBl. 1990 I, 1690. o.) és a legutóbb a 2019. november 26-i rendelettel (BGBl. 2019 I, 2015. o.) módosított, 2012. április 26-i Straßenverkehrs-Zulassungs-Ordnung (a közúti közlekedésben való részvétel érdekében történő nyilvántartásba vételről szóló rendelet) (BGBl. 2012 I, 679. o.), amely a nyilvántartásba vételi eljárást és a kötelező biztosítást szabályozza, valamint a gépjárművek gyártására és használatára vonatkozó szabályokat tartalmaz.

68. Ami az érdemi szempontokat illeti, a közúti közlekedés terén erőteljes különbségek vannak a tagállamok között, ez pedig azon egységesítés ellenére is így van, amelyre a nemzetközi egyezmények értelmében már sor került.⁴⁰ Könnyen megállapíthatjuk, hogy a közúti jelzések, a járművezetői engedély megszerzésével kapcsolatos követelmények,⁴¹ a sebességkorlátozások vagy akár a megengedett véralkoholszintek tagállamonként eltérhetnek.⁴² Így az EGSZB kiemelte, hogy „bár jelentős eltérések vannak már a közlekedési alapszabályok megfogalmazási módjában is, még sokkal komolyabb az a tény, hogy ezeket a szabályokat eltérően értelmezik és alkalmazzák a különböző tagállamokban. Ez nemcsak azért van, mert az emberek különbözőképpen tekintenek a szabályok megsértésére, hanem azért is, mert a vezetési vétségek büntetése is lényegesen eltér”.⁴³ E kontextusban a Bíróság a 2019. december 5-i Centraal Justitieel Incassobureau (Pénzbüntetések elismerése és végrehajtása) ítéletben⁴⁴ emlékeztetett arra, hogy a „közúti közlekedés szabályait [sértő magatartással]” összefüggő jogsértéseket nem kezelik egységesen a különböző tagállamokban, mivel egyes tagállamok szabálysértésnek, míg mások bűncselekménynek tekintik azokat.⁴⁵

69. A közúti közlekedés szabályai kiterjednek mind a közutak használatára és e közutak útjelzésekkel történő ellátására, mind pedig azokra a kötelezettségekre, amelyek a gépjárművek üzembentartóit (nyilvántartásba vételi eljárás, polgári jogi felelősségbiztosítás megkötése stb.) és vezetőit (járművezetői engedéllyel rendelkezés, a közúti jelzésekkel és a közúti biztonsággal kapcsolatos szabályok betartása stb.) terhelik, továbbá kiterjednek az e kötelezettségek megsértése esetén alkalmazandó szankciókra. A 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdésében használt „olyan magatartás, amely sérti a közúti közlekedés szabályait” fogalom tehát magában foglalhat számos magatartást és megannyi olyan jogsértést, amelyek tényállási elemei tagállamonként eltérhetnek.

70. Így, még ha a magyar kormány az észrevételeiben azt is állítja, hogy a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága köteles a jogot a lehető legmegszorítóbban alkalmazni, a 2005/214 kerethatározat 5. cikkének (1) bekezdése szerinti jogsértéskategóriákba tartozó magatartásokat pedig a lehető legmegszorítóbban értelmezni és megjelölni, ez nem változtat azon, hogy a közúti közlekedés azon szabályainak, amelyekre az uniós jogalkotó e kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdésében utal, nagyon tág hatálya van. A „közúti közlekedés szabályainak” fogalma különbözik az ugyanezen cikkben használt egyéb fogalmaktól, amelyek konkrét cselekményekre utalnak, mint például a szervezett rablás, a szervkereskedelem, a csalással kapcsolatos bűncselekmények, vagy akár a légi jármű hatalomba kerítése.

⁴⁰ Lásd különösen: a közúti közlekedés szabályozása tárgyában Párizsban, 1926. április 24-én aláírt nemzetközi egyezmény (kihirdette: az 1929. évi XXXII. törvénycikk); a közúti közlekedés tárgyában Genfben, 1949. szeptember 19-én aláírt egyezmény (kihirdette: a 2019. évi LXXV. törvény), valamint a közúti közlekedés tárgyában Bécsben, 1968. november 8-án aláírt egyezmény (kihirdette: az 1980. évi 3. törvényerejű rendelet). Lásd e tekintetben az EGSZB-nek az európai országúti kódexről szóló véleményét (3. pont).

⁴¹ Lásd az EGSZB-nek az európai országúti kódexről szóló véleményét (4. pont).

⁴² Például a járművezetéstől való eltiltás vagy a járművezetői engedély visszavonásának feltételei: lásd többek között: 2012. június 7-i Vinkov ítélet (C-27/11, EU:C:2012:326); 2015. április 23-i Aykul ítélet (C-260/13, EU:C:2015:257).

⁴³ Az EGSZB-nek az európai országúti kódexről szóló véleménye (4.5. pont).

⁴⁴ C-671/18, EU:C:2019:1054.

⁴⁵ Lásd: 2019. december 5-i Centraal Justitieel Incassobureau (Pénzbüntetések elismerése és végrehajtása) ítélet (C-671/18, EU:C:2019:1054, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Lásd továbbá: Bot főtanácsnok Bizottság kontra Parlament és Tanács ügyre vonatkozó indítványa (C-43/12, EU:C:2013:534, 38. pont), amelyben a főtanácsnok kiemelte, hogy a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértésekre vonatkozó információk határokon átnyúló cseréjének elősegítéséről szóló, 2011. október 25-i 2011/82/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2011. L 288., 1. o.) – amelynek helyébe a 2015/413 irányelv lépett – keretében érintett jogsértések tényállási elemei sincsenek uniós szinten harmonizálva, mivel azokat a tagállamok határozzák meg, ugyanúgy mint az ilyen jogsértésekért kiszabható szankciókat.

71. E kontextusban azt gondolom, hogy a gépjármű üzemeltetőjét terhelő azon kötelezettség, hogy nevezze meg azt a személyt, aki a közúti közlekedési szabályok megsértésének elkövetésével gyanúsítható, olyan előírásnak minősül, amely a közúti közlekedést szabályozza, e kötelezettség megszegése pedig a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdése harmincharmadik francia bekezdésének tárgyi hatálya alá tartozik.

72. A jelen esetben a KFG 1967 103. §-ában megfogalmazott szabálynak az a célja, hogy meghatározza „[a] gépjármű vagy pótkocsi üzemeltetőjének kötelezettségei[t]”. Más szavakkal, e gépjármű üzemeltetőjének azon jogállása folytán kell közreműködnie a vezető azonosításában, hogy ő annak a gépjárműnek az üzemeltetője, amelyet akként azonosítottak, hogy a közúti közlekedési szabályok megsértésében volt érintett. A KFG 1967 „[b]üntető rendelkezések” című 134. §-ának (1) bekezdéséből kitűnik, hogy az a személy, aki e kötelezettséget megszegi, szabálysértést követ el, amelyért pénzbüntetés, annak behajthatatlansága esetén pedig szabadságvesztés-büntetés szabható ki. A jelen ügyben a pénzbüntetés olyan összegű, amely meghaladja a 2005/214 kerethatározat 7. cikke (2) bekezdésének h) pontjában megállapított határértéket.

73. Hasonló kötelezettség más tagállamokban, így például Franciaországban⁴⁶ vagy Belgiumban⁴⁷ is fennáll.

74. A gépjárművezető azonosításának célja a közúti közlekedés rendjének és ellenőrzésének biztosítása, mint azt az osztrák kormány is hangsúlyozza az észrevételeiben. E kötelezettség véleményem szerint ugyanarra a célra irányul, mint amelyet a gépjármű üzemeltetőjét terhelő azon kötelezettséggel kívánnak elérni, hogy a gépjárművét lássa el rendszám táblával, amely az azonosítását hivatott biztosítani.

75. Ez az azonosítás alapvető jelentőségű a gépjármű üzemeltetője polgári jogi felelősségének vagy a vezető büntetőjogi felelősségének érvényesítése szempontjából. A büntetések egyéniesítésének elve alapján büntetőjogi szempontból egyedül a vezető felelős azokért a jogsértésekért, amelyeket a gépjármű vezetése során elkövet. A közúti közlekedési szabályok megsértésének betudása és a szankció kiszabása érdekében tehát név szerint azonosítani kell őt. Mint azt tanúsítják a 2005/413 irányelv keretében tett intézkedések, ez az azonosítás alapvető jelentőségű akkor, ha az elkövetett jogsértés a közúti közlekedés szabályainak bizonyos megsértéseit érinti, amelyek között szerepel a sebességhatár túllépése, az ittas járművezetés, vagy akár a forgalomirányító fényjelző készülék piros jelzésénél való megállás elmulasztása.⁴⁸ Mint azt a Bíróság által hozzá intézett kérdésekre adott válaszában az osztrák kormány is jelzi, az alapügyben a vezető azzal gyanúsítható, hogy az ezen irányelv 2. cikkének a) pontja szerinti sebességhatár-túllépést követett el. Ki kell emelni, hogy a 2020. március 4-i Bank BGŻ BNP Paribas ítéletben⁴⁹ a Bíróság megállapította, hogy a 2015/413 irányelvben foglalt rendelkezések azt írják elő, hogy a tagállamoknak a lojális együttműködés szellemében elő kell segíteniük a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető, ezen irányelv 2. cikkében felsorolt jogsértésekre vonatkozó információk határokon átnyúló cseréjét annak érdekében, hogy elősegítsék a szankciók alkalmazását, amennyiben e jogsértéseket a szóban forgó jármű nyilvántartásba vétele szerinti

⁴⁶ Lásd az országúti kódex L121–6. cikkét, amely jogsértéssé nyilvánítja azt, ha elmulasztják megnevezni a vezetőt olyan esetben, amikor a gépjármű üzemeltetője jogi személy.

⁴⁷ Lásd a 2019. május 8-i törvénnyel (Moniteur belge, 2019. augusztus 22., 80518. o.) módosított, a közúti közlekedés rendjéről szóló, 1968. március 16-i törvény (Moniteur belge, 1968. március 27., 3146. o.) 67 bis cikkét, amely a „Büntetőeljárás, fizetési meghagyás és polgári peres eljárás” címet viselő V. címbe, azon belül pedig különösen „Az elkövető azonosítása” című IV bis fejezetbe került beiktatásra.

⁴⁸ Az alapügy tárgyát képező kötelezettség minden esetben fennáll, bármi is legyen a közúti közlekedés szabályainak megsértése, mivel az osztrák jogalkotó annak a személynek a személyazonosságára utal, aki adott időpontban a gépjárművet „vezette” vagy azzal „megállt”.

⁴⁹ C-183/18, EU:C:2020:153.

tagállamtól eltérő tagállamban követték el, és ekként hozzá kell járulniuk az ezen irányelv által követett cél megvalósításához, amely nem más, mint az Unió közútjait használó minden személy magas szintű védelmének a biztosítása.⁵⁰ Ennek érdekében a Bíróság megállapította, hogy az információk határokon átnyúló cseréje magában foglalja, hogy a nyilvántartás helye szerinti tagállam – az adott esetben a végrehajtó állam – által szolgáltatott információk lehetővé tegyék nem csupán a gépjármű üzembentartójának, hanem annak a személynek az azonosítását is, aki a közúti közlekedés szabályainak megsértése esetén a nemzeti jog értelmében e gépjárműért felelős, az esetleges pénzbüntetések végrehajtásának elősegítése érdekében.⁵¹

76. A vezető azonosítására irányuló e kötelezettség ezenkívül lehetővé teszi azon gyakorlati és technikai nehézségek leküzdését is, amelyek kifejezetten a közúti közlekedés különleges ágazatára jellemzőek. A jogsértés jellegétől vagy az alkalmazott ellenőrzési módtól függően ugyanis a közúti közlekedési szabályok megsértésének betudása nehézségeket vet fel.

77. A közúti közlekedési szabályok megsértésének az a sajátossága, hogy a vezetővel való közvetlen kapcsolatfelvétel hiányában a rendőrhatalóságok számára gyakran nehézséget okoz egyértelműen azonosítani e vezetőt, különösen akkor, ha a jogsértések megállapítása a vezető intézkedés alá vonása nélkül történik, mint például a szabálytalan várakozás esetében, de még akkor is, ha a jogsértést kamerák segítségével automatikusan rögzítik, mint például a jelen ügy alapjául szolgáló sebességhatár-túllépést.⁵² Ez azt eredményezte, hogy bizonyos tagállamok – mint például a Francia Köztársaság – felelősségi vélelmet állítottak fel a forgalmi engedély jogosultjával szemben a gépjárművek várakozásáról vagy az úthasználati díjak megfizetéséről szóló szabályozás azon megsértéseit illetően, amelyek vonatkozásában csak bírság kiszabásának van helye.⁵³

78. A gépjármű üzembentartóját terhelő azon kötelezettség tehát, hogy a közúti közlekedés szabályainak megsértése esetén nevezze meg e gépjármű vezetőjét, olyan előírásnak minősül, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy javítsák az ilyen jogsértések vizsgálatának szakaszában rendelkezésükre álló eszközöket, biztosítva számukra, hogy beszerezhessék az e jogsértés elkövetőjének azonosításához, következésképpen pedig a jogsértés szankcionálásához szükséges információkat.

79. E körülményekből következik, hogy e kötelezettség megszegése olyan jogsértésnek minősül, amelynek saját védett jogi tárgya és tényállási elemei vannak, és az nem minősíthető „járulékos jogsértésnek”, mint azt a magyar kormány állítja.

80. Ezt az értelmezést megerősítik a Bolgár Köztársaság, a Horvát Köztársaság, Magyarország és az Osztrák Köztársaság között a közúti közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértések miatt alkalmazott jogkövetkezmények határon átnyúló végrehajtásának elősegítéséről szóló, 2012. október 11-i megállapodásban (kihirdette: a 2012. évi CLXX. törvény)⁵⁴ foglaltak. Pontosítom, hogy a 2005/214 kerethatározat 18. cikke értelmében e kerethatározat nem zárja ki e megállapodás alkalmazását, amennyiben e megállapodás az e kerethatározat rendelkezésein túlmenő lehetőségeket biztosít, és hozzájárul a pénzbüntetések végrehajtásával kapcsolatos eljárások további egyszerűsítéséhez vagy megkönnyítéséhez. Kétségtelen, mint azt az osztrák kormány is jelezte, hogy az említett megállapodás időbeli hatálya nem terjed ki a jelen ügyre,

⁵⁰ Lásd: 2020. március 4-i Bank BGZ BNP Paribas ítélet (C-183/18, EU:C:2020:153, 54. pont).

⁵¹ Lásd: 2020. március 4-i Bank BGZ BNP Paribas ítélet (C-183/18, EU:C:2020:153, 55. pont).

⁵² Lásd a jelen indítvány 61. pontjában hivatkozott megállapodás harmadik preambulumebekezdését.

⁵³ Lásd az országúti kódex L121-2. cikkét.

⁵⁴ A továbbiakban: 2012. október 11-i megállapodás.

mivel az Osztrák Köztársaság tekintetében e megállapodás csak 2018. augusztus 28-án lépett hatályba. Ugyanakkor úgy tűnik számomra, hogy a rendelkezéseinek jelentősége van. A jelen esetben ugyanis mind a kibocsátó állam, mind pedig a végrehajtó állam olyan megállapodás részese, amely a 6. cikkének (1) bekezdése értelmében kifejezetten arra a célra irányul, hogy együttműködést vezessen be a közúti közlekedés szabályainak megsértése miatt kiszabott pénzbüntetések határon átnyúló végrehajtása érdekében.

81. Márpedig a 2012. október 11-i megállapodás 1. cikkének (1) bekezdése szerint a „közlekedési jogsértések” nem csupán a 2015/413 irányelv⁵⁵ 2. cikkében felsorolt, közlekedésbiztonságot veszélyeztető közlekedési jogsértéseket foglalják magukban, hanem a jármű üzemeltetője, tulajdonosa vagy a közlekedési jogsértés elkövetésével gyanúsított személy részéről *az együttműködés megtagadásával* összefüggő jogsértéseket is, ha az a jogsértés helye szerinti állam nemzeti joga szerint jogsértésnek minősül. E megállapodás 1. cikkének (2) bekezdéséből így az következik, hogy a részes államok által kialakított együttműködés kiterjed azokra a pénzbüntetésekre is, amelyeket többek között azért szabtak ki, mert a közlekedési jogsértés elkövetésével érintett jármű üzemeltetője megtagadta az együttműködést.

82. Az általam javasolt értelmezést az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlata is megerősíti. A *Weh kontra Ausztria* ítéletben⁵⁶ e bíróság a közúti közlekedés szabályainak megsértése területén világosan megkülönböztette egyfelől azt a szankciót, amelyet a gépjármű üzemeltetőjével szemben szabtak ki, aki nem fedte fel a közúti közlekedés szabályainak megsértéséért felelős vezető személyazonosságát, megszegve ezzel a KFG 1967 103. §-ának (2) bekezdése értelmében őt terhelő kötelezettséget, másfelől pedig azt a szankciót, amelyet a közúti közlekedés szabályainak megsértéséért szabhatnának ki vele szemben.

83. Következésképpen az uniós jog jelenlegi állapotában úgy vélem, hogy az alapügyben vizsgálthoz hasonló olyan kötelezettség, amelynek értelmében a gépjármű üzemeltetője köteles felfedni azon vezető személyazonosságát, aki a közúti közlekedési szabályok megsértésének elkövetésével gyanúsítható, olyan előírásnak minősül, amely a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdése értelmében a közúti közlekedést szabályozza, továbbá hogy e kötelezettség megszegése az e rendelkezés értelmében vett „olyan magatartás” körébe tartozik, „amely sérti a közúti közlekedés szabályait”.

84. Ezt az értelmezést megerősíti a 2005/214 kerethatározat célja.

2. A 2005/214 kerethatározat célja

85. A 2005/214 kerethatározatnak az a célja, hogy lehetővé tegye a jogsértések – így többek között a közlekedési jogsértések – hatékonyabb szankcionálását azáltal, hogy együttműködési mechanizmust alakít ki a szankcionálás területén hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok között.

86. A 2005/214 kerethatározat (2) és (4) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy az e kerethatározat által kialakított együttműködésnek az a célja, hogy lehetővé tegye a valamely más tagállamban nyilvántartásba vett gépjárművek üzemeltetőivel szemben a közúti közlekedés

⁵⁵ Miután a Bíróság a 2014. május 6-i Bizottság kontra Parlament és Tanács ítéletben (C-43/12, EU:C:2014:298) a jogalap téves megjelölése miatt megsemmisítette 2011/82 irányelvet, annak helyébe a 2015/413 irányelv lépett, amelynek tartalma megegyezik a 2011/82 irányelvvvel.

⁵⁶ EJEB, 2004. április 8., *Weh kontra Ausztria*, CE:ECHR:2004:0408JUD003854497, 52-56. §. Lásd továbbá: EJEB, 2005. március 24., *Rieg kontra Ausztria*, CE:ECHR:2005:0324JUD006320700, 31. és 32. §.

szabályainak megsértése miatt kiszabott pénzbüntetések jobb végrehajtását. E jogsértéseknek határon átnyúló dimenziójuk van, és különösen súlyosaknak bizonyulhatnak. A cél tehát az, hogy biztosított legyen az említett jogsértések hatékonyabb szankcionálása, amelynek az elrettentő hatásánál fogva arra is ösztönöznie kell a vezetőket, hogy tartsák tiszteletben azon tagállamok közúti közlekedési szabályait, amelyeken keresztülhaladnak.

87. E kontextusban úgy tűnik számomra, hogy e cél megvalósítását veszélyeztetné az, ha a közúti közlekedés szabályainak a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdésében említett megsértései köréből kizárnánk a jelen ügy tárgyát képezőhöz hasonló azon jogsértést, amely a közúti közlekedési szabályok megsértésének elkövetésével gyanúsítható vezető megnevezésével kapcsolatos kötelezettség megszegésével függ össze.

88. Az ilyen kizárás ugyanis annak kockázatával járna, hogy a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságát megfosztaná attól a lehetőségtől, hogy valamely gépjármű üzemeltetőjét olyan esetben szankcionálja, amikor e gépjármű valamely más tagállamban van nyilvántartásba véve. Ez az egyenlő bánásmód megsértéséhez vezetne, mindenekelőtt azonban megfosztaná a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságát attól a lehetőségtől, hogy eljárás alá vonja és szankcionálja a valamely más tagállamban nyilvántartásba vett gépjárművek azon vezetőit, akiknek a kibocsátó állam területén elkövetett közlekedési jogsértés róható a terükre, miközben e vezetők az Unióban kockázatot jelenthetnek a közutak többi használója számára.

89. Kétségtelen, hogy a jelen ügy tárgyát képezőhöz hasonló, a vezető megnevezésével kapcsolatos kötelezettség megszegésével összefüggő jogsértés első ránézésre csekély súlyú jogsértésnek minősül, mivel nem okoz sem anyagi kárt, sem pedig halálos közúti balesetet. Ugyanakkor az az összesített hatás, amelyet e jogsértés az Unió egész területére gyakorol, számomra nagy jelentőségűnek tűnik, a szankcionálását pedig alapvető fontosságúnak tartom annak érdekében, hogy a belső határok nélküli térségben biztosított legyen a közúti közlekedés szabályainak tiszteletben tartása. A szóban forgó megnevezési kötelezettség ugyanis mindenképp fennáll, bármilyen módon is sértse meg a gépjármű vezetője a közúti közlekedés szabályait. Szó lehet a közúti közlekedés szabályainak olyan csekély megsértéséről, mint például a szabálytalan várakozás, jóllehet az ilyen jogsértések tekintetében az uniós jogalkotó akként rendelkezett, hogy a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága megtagadhatja a határozat elismerését vagy végrehajtását, ha a pénzbüntetés összege nem haladja meg a 70 eurót.⁵⁷ Szó lehet olyan súlyosabb jogsértésről is, mint például a forgalomirányító fényjelző készülék piros jelzésénél való megállás elmulasztása vagy a sebességhatár túllépése, amely a jelen ügynek is alapjául szolgál. Márpedig e magatartások olyan napi szintű történéseket tükröznek, amelyek az Unió egész területén előfordulnak. Az, hogy a kibocsátó államot megfosszák az ilyen magatartások üldözésére és szankcionálására szolgáló eszközöktől azon az alapon, hogy a szóban forgó gépjármű valamely más tagállamban van nyilvántartásba véve, számomra összeegyeztethetetlennek tűnik az uniós jogalkotó azon szándékával, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget hozzon létre, amely a tagállamok közötti igazságügyi együttműködésen nyugszik.

90. E megfontolások összességére tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság mondja ki: a 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdését akként kell értelmezni, hogy „a közúti közlekedés szabályait [sértő magatartással]” összefüggő jogsértés

⁵⁷ A 2005/214 kerethatározat 7. cikke (2) bekezdésének h) pontja értelmében a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága megtagadhatja a határozat elismerését és végrehajtását, ha megállapítást nyer, hogy a pénzbüntetés legfeljebb 70 eurónak megfelelő összeg.

magában foglalja azt a magatartást, amelynek keretében valamely gépjármű üzembentartója megtagadja azon vezető megnevezését, aki a közúti közlekedési szabályok megsértésének elkövetésével gyanúsítható.

V. Véggövetkeztetés

91. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom a Bíróságnak, hogy a Zalaegerszegi Járásbíróság (Magyarország) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseket a következőképpen válaszolja meg:

- 1) A kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló, 2005. február 24-i 2005/214/IB tanácsi kerethatározat 7. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága megtagadhatja valamely határozat elismerését és végrehajtását, amennyiben a jogsértés – ahogyan azt a kibocsátó állam joga meghatározza – nem tartozik azon jogsértés vagy jogsértéskategória körébe, amelyre a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága az e határozathoz mellékelt tanúsítványban e kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének alkalmazása szempontjából utal.

A végrehajtó tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága csak annyiban tagadhatja meg az említett határozat elismerését és végrehajtását, amennyiben az említett kerethatározat 7. cikkének (3) bekezdése alapján előzetesen lefolytatott konzultációs eljárás nem tette lehetővé az ugyanezen határozatot érintő hiba kijavítását.

- 2) A 2005/214 kerethatározat 5. cikke (1) bekezdésének harmincharmadik francia bekezdését akként kell értelmezni, hogy „a közúti közlekedés szabályait [sértő magatartással]” összefüggő jogsértés magában foglalja azt a magatartást, amelynek keretében valamely gépjármű üzembentartója megtagadja azon vezető megnevezését, aki a közúti közlekedési szabályok megsértésének elkövetésével gyanúsítható.